

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

Bruksela, 3 kwietnia 2024 r.
(OR. en)

2022/0398(COD)

PE-CONS 95/23

JAI 1719
COPEN 465
DROIPEN 188
ENFOPOL 556
CODEC 2583

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy:	DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673
----------	---

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/...

z dnia ...

w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 83 ust. 1,

uwzględniając decyzję Rady (UE) 2022/2332 z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie określenia naruszenia unijnych środków ograniczających jedną z dziedzin przestępczości spełniającą kryteria określone w art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹, w szczególności jej art. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

¹ Dz.U. L 308 z 29.11.2022, s. 18.

² Dz.U. C 184 z 25.5.2023, s. 59.

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2024 r. [(Dz.U. ...)/(dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby zapewnić skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających oraz integralność rynku wewnętrznego w Unii, a także osiągnąć wysoki poziom bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, konieczne jest ustanowienie norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw związanych z naruszeniem tych unijnych środków ograniczających oraz odnoszących się do sankcji za takie naruszenia.
- (2) Unijne środki ograniczające – takie jak środki dotyczące zamrożenia środków finansowych i zasobów gospodarczych, zakazy udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz zakazy wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez to terytorium, a także sektorowe środki gospodarcze i finansowe oraz embargo na broń – stanowią jedno z podstawowych narzędzi wspierania celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Cele te obejmują ochronę wartości Unii, jej bezpieczeństwa, niezależności i integralności, umacnianie i wspieranie demokracji, państwa prawnego, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego oraz zachowanie pokoju, zapobieganie konfliktom i wzmacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych.
- (3) Aby zapewnić skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających, konieczne jest wprowadzenie przez państwa członkowskie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji karnych i pozakarnych za naruszenie tych unijnych środków ograniczających, w tym ustanowionych w nich obowiązków, takich jak obowiązki w zakresie sprawozdawczości. Konieczne jest również, aby sankcje te dotyczyły obchodzenia unijnych środków ograniczających.

- (4) Skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających wymaga wprowadzenia wspólnych norm minimalnych odnoszących się do określania czynów zabronionych naruszających unijne środki ograniczające. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby takie czyny stanowiły przestępstwo w przypadku gdy są umyślne i naruszają zakaz lub obowiązek stanowiący unijny środek ograniczający lub zakaz lub obowiązek określony w przepisach krajowych wdrażających unijny środek ograniczający, w przypadku gdy wymagane jest wdrożenie tego środka ograniczającego na poziomie krajowym.
- Niektóre czyny powinny stanowić przestępstwo również wtedy, gdy zostały popełnione wskutek rażącego niedbalstwa. W odniesieniu do przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie pojęcie „rażącego niedbalstwa” należy interpretować zgodnie z prawem krajowym, z uwzględnieniem odpowiedniego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia, że naruszenia unijnych środków ograniczających dotyczące środków finansowych, zasobów gospodarczych, towarów, usług, transakcji lub działalności o wartości poniżej 10 000 EUR, nie stanowią przestępstw. Wyłączenie niektórych naruszeń z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy nie wpływa na jakiekolwiek obowiązki określone w aktach ustanawiających unijne środki ograniczające, tak aby naruszenia podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym i pozakarnym.
- (5) Akty ustanawiające unijne środki ograniczające mogą przewidywać zwolnienia z zakazów, które w nich ustanowiono, w formie wyłączeń lub odstępstw. Czynu, który został objęty wyłączeniem przewidzianym w akcie ustanawiających unijne środki ograniczające albo na który zezwoliły właściwe organy państw członkowskich w drodze odstępstwa zgodnie z aktami ustanawiającymi unijne środki ograniczające, nie powinno się uznawać za naruszenie unijnego środka ograniczającego.

- (6) Skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających wymaga w szczególności wprowadzenia wspólnych norm minimalnych dotyczących naruszenia środków, które polegają na zamrożeniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami Rady. Środki te obejmują zakaz udostępniania, bezpośrednio lub pośrednio, środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom, lub ich udostępniania na rzecz tych osób, podmiotów i organów, które podlegają środkom polegającym na zamrożeniu środków finansowych i zasobów gospodarczych, a także obowiązek zamrożenia wszystkich środków finansowych i zasobów gospodarczych należących do tych osób, podmiotów lub organów, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą.
- (7) Unijne środki ograniczające obejmują ograniczenia wjazdu (zakazy podróżowania), które powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Takie środki, zazwyczaj ustanawiane w decyzji Rady przyjmowanej na podstawie art. 29 TUE i wdrażane przepisami prawa krajowego, zobowiązują państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych środków w celu uniemożliwienia wskazanym osobom wjazdu do wszystkich stref terytorium państwa członkowskiego lub przejazdu przez te strefy.
- (8) Zachęca się państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na mechanizmy przyznawania obywatelstwa i prawa pobytu, aby uniemożliwić osobom objętym unijnymi środkami ograniczającymi korzystanie z tych mechanizmów w celu naruszania takich unijnych środków ograniczających.

- (9) Zawieranie lub kontynuowanie wszelkich transakcji, w tym transakcji finansowych, a także udzielanie lub dalsze wykonywanie wszelkich umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji objętych zakresem stosowania dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE⁴, 2014/23/UE⁵, 2014/24/UE⁶ lub 2014/25/UE⁷ z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami i organami będącymi bezpośrednio lub pośrednio własnością państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego lub kontrolowanych przez to państwo trzecie lub przez te organy państwa trzeciego, powinno stanowić przestępstwo, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego postępowania stanowi unijny środek ograniczający.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (10) Unijne środki ograniczające obejmują zakaz obrotu towarami i usługami oraz ich przywozu, wywozu, sprzedaży, nabywania, przekazywania, tranzytu lub transportu. Naruszenie takich zakazów powinno stanowić przestępstwo, w tym również w przypadku gdy towary są przywożone z państwa trzeciego lub wywożone do państwa trzeciego, w celu przekazania ich do miejsca przeznaczenia, w odniesieniu do którego zakaz przywozu, wywozu, sprzedaży, zakupu, przekazywania, tranzytu lub transportu tych towarów stanowi unijny środek ograniczający. Bezpośrednie lub pośrednie świadczenie pomocy technicznej, usług pośrednictwa, ubezpieczeń oraz wszelkich innych usług związanych z tymi towarami lub usługami również powinno stanowić przestępstwo. W tym celu pojęcie „towarów” obejmuje takie produkty, jak technologia i sprzęt wojskowy, towary, oprogramowanie i technologie wymienione we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej przyjętym przez Radę w dniu 20 lutego 2023 r.⁸ lub w załącznikach I i IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821⁹.
- (11) Unijne środki ograniczające obejmują sektorowe środki gospodarcze i finansowe dotyczące świadczenia usług finansowych lub prowadzenia działalności finansowej. Takie usługi finansowe i działalność finansowa obejmują między innymi finansowanie i pomoc finansową, dokonywanie inwestycji i świadczenie usług inwestycyjnych, emitowanie zbywalnych papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, przyjmowanie depozytów, świadczenie specjalistycznych usług w zakresie komunikatów finansowych, obrót banknotami, świadczenie usług ratingu kredytowego oraz zapewnianie kryptoaktywów i portfeli kryptowalutowych. Naruszenie tych sektorowych środków gospodarczych i finansowych powinno stanowić przestępstwo.

⁸ Dz.U. C 72 z 28.2.2023, s. 2.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1).

- (12) Unijne środki ograniczające obejmują sektorowe środki gospodarcze i finansowe dotyczące świadczenia usług innych niż usługi finansowe. Takie usługi obejmują między innymi świadczenie usług doradztwa prawnego, usługi zaufania, usługi w zakresie public relations, usługi rachunkowe, audytorskie, księgowe i doradztwa podatkowego, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, doradztwo informatyczne, usługi nadawcze, architektoniczne i inżynieryjne. Naruszenie tych sektorowych środków gospodarczych i finansowych powinno stanowić przestępstwo.
- (13) Żadnego z przepisów niniejszej dyrektywy nie należy rozumieć jako nakładającego na osoby fizyczne jakichkolwiek obowiązków, które naruszałyby ich prawo do nieobciążania samych siebie oraz do nieskładania wyjaśnień, zgodnie z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343¹⁰, w odniesieniu do państw członkowskich związanych tą dyrektywą, oraz z art. 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”).
- (14) Skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających wymaga wprowadzenia wspólnych minimalnych norm odnoszących się do określania przestępstw, które polegają na obchodzeniu unijnych środków ograniczających.

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.U. L 65 z 11.3.2016, s. 1).

- (15) Przykładem coraz powszechniejszego czynu stanowiącego obejście unijnych środków ograniczających jest praktyka, która polega na wykorzystywaniu, przekazywaniu na rzecz osoby trzeciej lub innym zbywaniu przez wskazane osoby lub wskazane podmioty lub organy środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących bezpośrednio lub pośrednio własnością tych wskazanych osób lub wskazanych podmiotów lub organów, lub będących w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, w celu ukrycia tych środków finansowych lub zasobów gospodarczych. Ponadto praktyka polegająca na przekazywaniu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, w tym niepełnych istotnych informacji, w celu ukrycia faktu, że wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które podlegają unijnym środkom ograniczającym, również stanowi obejście unijnych środków ograniczających. W związku z tym taki czyn polegający na obchodzeniu unijnych środków ograniczających również powinien stanowić przestępstwo w ramach niniejszej dyrektywy.
- (16) Niedopełnienie obowiązku przekazania informacji właściwym organom administracyjnym, określonego w aktach ustanawiających unijne środki ograniczające, powinno stanowić przestępstwo w ramach niniejszej dyrektywy.
- (17) Skuteczne stosowanie unijnych środków ograniczających wymaga wspólnych norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw polegających na naruszeniu lub niewykonaniu szczególnych warunków określonych w zezwoleniach udzielanych przez właściwe organy na prowadzenie określonych rodzajów działalności, które – w przypadku braku takiego zezwolenia – stanowią naruszenie zakazu lub ograniczenia będącego unijnym środkiem ograniczającym. Wszelką działalność prowadzoną bez zezwolenia można uznać, w zależności od okoliczności sprawy, za naruszenie unijnych środków ograniczających, które polegają na zamrożeniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, zakazie podróżowania, embargu na broń lub innych sektorowych środkach gospodarczych i finansowych.

- (18) Przedstawiciele zawodów prawniczych określonych przez państwa członkowskie powinni podlegać niniejszej dyrektywie, w tym obowiązkowi zgłaszania naruszeń unijnych środków ograniczających, podczas świadczenia usług w kontekście działalności zawodowej, takich jak usługi prawne, finansowe i handlowe. Istnieje wyraźne ryzyko niewłaściwego wykorzystania usług tych przedstawicieli zawodów prawniczych do celów naruszenia unijnych środków ograniczających. Powinny jednak istnieć zwolnienia z obowiązku przekazania informacji, które otrzymują oni od swojego klienta lub które otrzymują na temat swojego klienta w trakcie oceny jego sytuacji prawnej lub w ramach obrony lub reprezentowania tego klienta w postępowaniu sądowym lub w odniesieniu do postępowania sądowego, w tym udzielania porad dotyczących wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania. W związku z tym takie porady prawne powinny nadal podlegać obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, z wyjątkiem sytuacji, gdy przedstawiciel zawodu prawniczego umyślnie uczestniczy w naruszeniu unijnych środków ograniczających, w przypadku gdy porady prawne mają na celu naruszenie unijnych środków ograniczających lub w przypadku gdy przedstawiciel zawodu prawniczego wie, że jego klient zwraca się o poradę prawną w celu naruszenia unijnych środków ograniczających.
- (19) Unijne środki ograniczające nie powinny prowadzić do dyskryminacji klientów instytucji kredytowych i finansowych ani do ich nieuzasadnionego wykluczenia z dostępu do usług finansowych.

- (20) Niniejsza dyrektywa nie ma na celu karania pomocy humanitarnej dla osób w potrzebie lub działań zaspokajających podstawowe potrzeby ludzkie, realizowanych zgodnie z zasadami bezstronności, humanitaryzmu, neutralności i niezależności oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym.
- (21) Podżeganie do popełnienia przestępstwa określonego w niniejszej dyrektywie oraz pomocnictwo w jego popełnieniu powinny podlegać karze. Karze podlegać powinno również usiłowanie popełnienia niektórych przestępstw wymienionych w niniejszej dyrektywie.
- (22) Kary dla osób fizycznych za przestępstwa związane z naruszeniem unijnych środków ograniczających określone w niniejszej dyrektywie powinny być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne. W tym celu należy ustalić minimalne poziomy maksymalnego wymiaru kary pozbawienia wolności dla osób fizycznych. Dodatkowe sankcje lub środki powinny być również dostępne w ramach postępowania karnego.

- (23) Zważywszy na to, że unijnym środkiem ograniczającym podlegają również osoby prawne, takie osoby prawne powinny być pociągane do odpowiedzialności za przestępstwa związane z naruszeniem unijnych środków ograniczających określone w niniejszej dyrektywie. Osoby prawne oznaczają tym samym każdy podmiot prawny posiadający taki status zgodnie z mającym zastosowanie prawem, z wyjątkiem państw lub organów publicznych sprawujących władzę państwową oraz z wyjątkiem międzynarodowych organizacji publicznych. Aby osiągnąć cele niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie, których prawo przewiduje odpowiedzialność karną osób prawnych, powinny zapewnić, aby prawo to przewidywało skuteczne, odstraszające i proporcjonalne rodzaje i poziomy kar zgodnie z niniejszą dyrektywą. Aby osiągnąć cele niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie, których prawo nie przewiduje odpowiedzialności karnej osób prawnych, powinny zapewnić, aby prawo to przewidywało skuteczne, odstraszające i proporcjonalne rodzaje i poziomy sankcji pozakarnych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Maksymalne poziomy grzywnien przewidziane w niniejszej dyrektywie za przestępstwa, które zostały w niej określone, powinny mieć zastosowanie co najmniej w przypadku najpoważniejszych form takich przestępstw. Ważne jest, aby uwzględniać wagę czynu, a także indywidualne, finansowe i inne okoliczności dotyczące danych osób prawnych, aby zapewnić skuteczność, odstraszający charakter i proporcjonalność nałożonej sankcji. Państwa członkowskie powinny móc ustalić maksymalne wysokości grzywnien jako odsetka całkowitego światowego obrotu danej osoby prawnej albo jako stałych kwot. Państwa członkowskie powinny zdecydować przy transpozycji niniejszej dyrektywy, którą z tych dwóch możliwości zastosują.

- (24) W przypadku gdy przy określaniu grzywien, które mają być nakładane na osoby prawne, państwa członkowskie postanowią zastosować kryterium całkowitego światowego obrotu osoby prawnej, powinny zdecydować, czy obliczać ten obrót na podstawie roku obrotowego poprzedzającego rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, czy na podstawie roku obrotowego poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny. Państwa członkowskie powinny również rozważyć ustanowienie przepisów regulujących przypadki, w których wysokości grzywny nie można obliczyć na podstawie całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, ani na podstawie roku obrotowego poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny móc uwzględniać inne podstawy obliczenia, takie jak całkowity światowy obrót w innym roku obrotowym. W przypadku gdy przepisy te obejmują ustalanie stałych kwot grzywien, nie powinno być konieczne, aby maksymalny poziom tych kwot osiągał poziom ustanowione w niniejszej dyrektywie jako minimalny wymóg dotyczący maksymalnego poziomu grzywien ustalonych jako stałe kwoty.

- (25) W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią zastosować maksymalne poziomy grzywnien ustalone jako stałe kwoty, poziomy takie należy określić w prawie krajowym. Najwyższe poziomy takich grzywnien powinny mieć zastosowanie do najpoważniejszych postaci przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie, które zostały popełnione przez osoby prawne o silnej pozycji finansowej. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia metody obliczania tych najwyższych poziomów grzywnien, w tym również szczegółowych warunków ich stosowania. Zachęca się państwa członkowskie do regularnego przeglądu poziomów grzywnien ustalonych jako stałe kwoty względem stopy inflacji i innych wahań wartości pieniężnej, zgodnie z procedurami określonymi w ich prawie krajowym. Państwa członkowskie, których walutą nie jest euro, powinny przewidzieć maksymalne poziomy grzywnien w swojej walucie tak, aby odpowiadały one poziomom określonym w niniejszej dyrektywie w euro w dniu jej wejścia w życie. Zachęca się te państwa członkowskie do regularnego przeglądu poziomów grzywnien również w odniesieniu do zmian kursu wymiany walut.
- (26) Ustanowienie maksymalnego poziomu grzywnien pozostaje bez uszczerbku dla przysługującej sędziom lub sądom w postępowaniu karnym swobody uznania w zakresie nakładania odpowiednich sankcji w poszczególnych sprawach. Zważywszy że w niniejszej dyrektywie nie ustanawia się jakichkolwiek minimalnych poziomów grzywnien, sędziowie lub sądy powinni w każdym przypadku nakładać odpowiednie sankcje z uwzględnieniem indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej oraz z uwzględnieniem wagi danego czynu.

- (27) Poziomy nakładanych sankcji należy jeszcze bardziej zbliżyć, a skuteczność takich poziomów należy zwiększyć poprzez wprowadzenie wspólnych okoliczności obciążających, które odzwierciedlają wagę popełnionego przestępstwa zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego. Pojęcie „okoliczności obciążających” należy rozumieć jako okoliczności faktyczne pozwalające sędziemu lub sądowi krajowemu na orzeczenie w sprawie danego przestępstwa kary surowszej niż kara zazwyczaj nakładana w odniesieniu do tego samego przestępstwa, w przypadku którego takie okoliczności faktyczne nie wystąpiły, lub jako możliwość łącznego rozpatrzenia większej liczby przestępstw w celu zwiększenia poziomu sankcji. Państwa członkowskie powinny zapewnić – zgodnie z prawem krajowym – aby za okoliczność obciążającą można było uznać co najmniej jedną z następujących okoliczności: przestępstwo popełniono w ramach organizacji przestępczej zdefiniowanej w decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW¹¹; przestępstwo wiązało się z fałszywymi lub przerobionymi dokumentami; przestępstwo popełnił profesjonalny usługodawca z naruszeniem swoich obowiązków zawodowych; przestępstwo popełnił urzędnik publiczny w ramach wykonywania swoich obowiązków, przy czym może to być dowolny urzędnik, bez względu na to, czy zajmuje oficjalne stanowisko w Unii, państwach członkowskich czy w państwach trzecich, lub inna osoba pełniąca funkcję publiczną; przestępstwo spowodowało lub miało spowodować, bezpośrednio lub pośrednio, osiągnięcie znacznych korzyści finansowych lub spowodowało, bezpośrednio lub pośrednio, uniknięcie znacznych wydatków; sprawca zniszczył dowody, zastraszał świadków lub skarżących lub wywierał na nich wpływ; lub osoba fizyczna lub prawna była już wcześniej prawomocnie skazana. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby co najmniej jedna z tych okoliczności obciążających była przewidziana jako możliwa okoliczność obciążająca zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami w ich systemie prawnym dotyczącym okoliczności obciążających. W każdym przypadku decyzja o zwiększeniu wymiaru sankcji powinna pozostawać w zakresie swobody uznania sędziego lub sądu, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności każdej sprawy.

¹¹ Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

- (28) Państwa członkowskie powinny zapewnić – zgodnie z prawem krajowym – aby za okoliczność łagodzącą można było uznać co najmniej jedną z następujących okoliczności: sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im identyfikację lub pociągnięcie do odpowiedzialności innych sprawców; lub sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im znalezienie dowodów. Przy ocenie okoliczności łagodzących decyzja o zmniejszeniu wymiaru sankcji powinna pozostawać w zakresie swobody uznania sędziego lub sądu, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności każdej sprawy. Okoliczności te mogą obejmować charakter i zakres przekazanych informacji, moment ich przekazania oraz poziom współpracy ze strony sprawcy.

- (29) Zamrożenie środków finansowych i zasobów gospodarczych nałożone na podstawie unijnych środków ograniczających ma charakter administracyjny. Jako takie należy je odróżnić od środków obejmujących zamrożenie mienia o charakterze karnym, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE¹². Państwa członkowskie powinny umożliwić zamrożenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, oraz korzyści pochodzących z tych przestępstw. Państwa członkowskie związane dyrektywą 2014/42/UE powinny tego dokonywać zgodnie z tą dyrektywą. Ponadto w szczególności w sytuacjach, w których wskazana osoba lub przedstawiciel wskazanego podmiotu lub organu popełnia niektóre przestępstwa dotyczące obchodzenia unijnych środków ograniczających lub bierze udział w popełnieniu tych przestępstw, należy umożliwić zamrożenie i konfiskatę środków finansowych i zasobów gospodarczych objętych unijnymi środkami ograniczającymi, nawet w przypadku gdy mogłyby one nie stanowić narzędzi ani korzyści w rozumieniu dyrektywy 2014/42/UE. W tych okolicznościach, w wyniku czynu polegającego na ukryciu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych unijnymi środkami ograniczającymi, wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ może nadal mieć dostęp do tych ukrytych środków lub zasobów, a także w pełni z nich korzystać lub nimi rozporządzać. Takie środki finansowe lub zasoby gospodarcze powinny zatem podlegać zamrożeniu i konfiskacie zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE. Przepisy niniejszej dyrektywy powinny pozostawać bez uszczerbku dla praw osób trzecich działających w dobrej wierze.

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

- (30) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące terminów przedawnienia niezbędne do tego, aby skutecznie przeciwdziałać przestępstwom związanym z naruszeniem unijnych środków ograniczających, bez uszczerbku dla przepisów krajowych, w których nie określono terminów przedawnienia postępowania przygotowawczego, wnoszenia i popierania oskarżeń ani egzekwowania prawa. Na mocy niniejszej dyrektywy państwa członkowskie mogą ustanowić terminy przedawnienia krótsze niż terminy przedawnienia określone w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że w ich systemach prawnych możliwe jest przerwanie lub zawieszenia takich krótszych terminów przedawnienia w przypadku zdarzeń, które można określić zgodnie z prawem krajowym.
- (31) W szczególności z uwagi na globalną działalność sprawców, a także na transgraniczny charakter przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie, oraz możliwość prowadzenia transgranicznych postępowań przygotowawczych, państwa członkowskie powinny ustanowić jurysdykcję w celu skutecznego zwalczania takich przestępstw.
- (32) Aby zapewnić skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawach dotyczących naruszenia unijnych środków ograniczających, państwa członkowskie powinny udostępnić właściwym organom skuteczne narzędzia dochodzeniowo-śledcze, takie jak narzędzia, które są dostępne na podstawie prawa krajowego do zwalczania przestępczości zorganizowanej lub innych poważnych przestępstw, jeżeli i w zakresie, w jakim stosowanie tych narzędzi jest właściwe i proporcjonalne do charakteru i wagi przestępstw zgodnie z prawem krajowym. Takie narzędzia mogą obejmować przechwytywanie komunikacji, niejawną nadzór, w tym nadzór elektroniczny, dostawy kontrolowane, monitorowanie rachunków bankowych i inne metody dochodzenia finansowego. Narzędzia te należy stosować zgodnie z zasadą proporcjonalności i z pełnym poszanowaniem Karty. Należy bezwzględnie przestrzegać prawa do ochrony danych osobowych.

- (33) Osoby, o których mowa w art. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937¹³, które zgłaszają właściwym organom informacje dotyczące przeszłych, trwających lub planowanych naruszeń unijnych środków ograniczających, w tym prób ich obchodzenia, i które uzyskały te informacje w ramach swojej działalności zawodowej, narażają się w tym kontekście na ryzyko działań odwetowych. Zgłoszenia takich osób mogą umocnić egzekwowanie unijnych środków ograniczających dzięki przekazywaniu informacji dotyczących na przykład faktów o naruszeniach unijnych środków ograniczających, ich okoliczności oraz uczestniczących w nich osób, przedsiębiorstw i państw trzecich. W związku z tym należy zapewnić, aby istniały odpowiednie rozwiązania, które umożliwiają takim osobom zgłaszającym korzystanie z poufnych kanałów i ostrzeganie właściwych organów oraz zapewniają im ochronę przed działaniami odwetowymi. W tym celu należy określić, że do zgłaszania naruszeń unijnych środków ograniczających oraz ochrony osób zgłaszających takie naruszenia stosuje się dyrektywę (UE) 2019/1937, na warunkach w niej określonych.
- (34) Aby zapewnić skuteczny, zintegrowany i spójny system egzekwowania prawa, państwa członkowskie powinny zorganizować wewnętrzną współpracę i komunikację między wszystkimi swoimi właściwymi organami zaangażowanymi w egzekwowanie przepisów administracyjnych i karnych.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

- (35) Aby zapewnić skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawie naruszeń unijnych środków ograniczających, właściwe organy państw członkowskich powinny współpracować między sobą, z Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską oraz za ich pośrednictwem, w ramach ich odpowiednich kompetencji oraz zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi. Właściwe organy państw członkowskich powinny również wymieniać się między sobą oraz z Komisją informacjami o kwestiach praktycznych. W razie potrzeby Komisja może ustanowić sieć ekspertów i praktyków w celu wymiany najlepszych praktyk oraz udzielania pomocy właściwym organom państw członkowskich w celu ułatwienia prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających. Taka pomoc nie powinna wiązać się z udziałem Komisji w postępowaniach przygotowawczych oraz we wnoszeniu i popieraniu oskarżeń w poszczególnych sprawach karnych prowadzonych przez właściwe organy państw członkowskich oraz nie powinna być traktowana jako forma wsparcia finansowego lub jakiegokolwiek innego zobowiązania budżetowego ze strony Komisji.

- (36) Aby skutecznie przeciwdziałać przestępstwom określonym w niniejszej dyrektywie, konieczne jest, aby właściwe organy w państwach członkowskich zbierały dokładne, spójne i porównywalne dane statystyczne dotyczące tych przestępstw. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić wprowadzenie odpowiedniego systemu w celu utrwalania, opracowywania i przekazywania istniejących danych statystycznych dotyczących przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie. Istotne jest, aby te dane statystyczne były wykorzystywane do strategicznego i operacyjnego planowania działań w obszarze egzekwowania prawa, do analizowania skali i tendencji w odniesieniu do przestępstw dotyczących naruszenia unijnych środków ograniczających, a także do informowania obywateli. Państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji odpowiednie dane statystyczne dotyczące postępowań w sprawie naruszeń unijnych środków ograniczających, wyodrębnione z danych już istniejących na poziomie scentralizowanym lub zdecentralizowanym w całym państwie członkowskim. Komisja powinna dokonywać regularnej oceny oraz publikować sprawozdanie zawierające wyniki swojej oceny na podstawie danych statystycznych przekazanych przez państwa członkowskie.
- (37) Zmiana dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673¹⁴ powinna zapewnić, aby zgodnie z tą dyrektywą naruszenie unijnych środków ograniczających uznano za przestępstwo źródłowe w odniesieniu do prania pieniędzy.
- (38) Ze względu na pilną potrzebę pociągnięcia do odpowiedzialności osób fizycznych i prawnych uczestniczących w naruszaniu unijnych środków ograniczających, państwa członkowskie powinny wprowadzić w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnych (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22).

- (39) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana, ani jej nie stosuje.
- (40) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, Irlandia powiadomiła pismem z dnia 3 marca 2023 r. o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.
- (41) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie wspólnych norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz dostępności skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych kar za poważne przestępstwa związane z naruszeniem unijnych środków ograniczających nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, mając na uwadze nieodłączny transgraniczny charakter naruszenia unijnych środków ograniczających oraz jego możliwości w zakresie utrudniania osiągnięcia celów Unii w zakresie ochrony międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, a także utrzymania wspólnych wartości Unii, natomiast ze względu na skalę i skutki niniejszej dyrektywy możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (42) Przy wykonywaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zapewnić przestrzeganie praw procesowych osób podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym. W tym zakresie obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy nie powinny wpływać na obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii dotyczącego praw procesowych w postępowaniu karnym, w szczególności dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2010/64/UE¹⁵, 2012/13/UE¹⁶, 2013/48/UE¹⁷, (UE) 2016/343, (UE) 2016/800¹⁸ oraz (UE) 2016/1919¹⁹.

-
- ¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.U. L 280 z 26.10.2010, s. 1).
- ¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. L 142 z 1.6.2012, s. 1).
- ¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.U. L 294 z 6.11.2013, s. 1).
- ¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 1).
- ¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wnioski w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania (Dz.U. L 297 z 4.11.2016, s. 1).

- (43) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie, w tym prawa do wolności i bezpieczeństwa osobistego, ochrony danych osobowych, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności, prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu, domniemania niewinności i prawa do obrony, w tym prawa do nieobciążania samego siebie i do nieskładania wyjaśnień, zasad legalności oraz proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary, w tym zasady niedziałania kar wstecz oraz zasady *ne bis in idem*. Niniejsza dyrektywa służy zapewnieniu pełnego poszanowania tych praw i zasad oraz ma być wykonywana zgodnie z nimi,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1
Przedmiot i zakres stosowania

W niniejszej dyrektywie ustanawia się normy minimalne odnoszące się do określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz sankcji za takie naruszenia.

Artykuł 2
Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „unijne środki ograniczające” oznaczają środki ograniczające przyjęte przez Unię na podstawie art. 29 TUE lub art. 215 TFUE;
- 2) „wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ” oznacza osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ podlegające unijnym środkom ograniczającym;
- 3) „środki finansowe” oznaczają aktywa finansowe i korzyści finansowe każdego rodzaju, w tym między innymi:
 - a) gotówkę, czeki, roszczenia pieniężne, weksle trasowane, przekazy pieniężne i inne instrumenty płatnicze;
 - b) depozyty złożone w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda na rachunkach, długi i zobowiązania dłużne;

- c) papiery wartościowe i papiery dłużne w obrocie publicznym i niepublicznym, w tym akcje i udziały, certyfikaty papierów wartościowych, obligacje, weksle, warranty, skrypty dłużne i kontrakty na instrumenty pochodne;
 - d) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów oraz wartości narosłe z tytułu aktywów lub wygenerowane przez te aktywa;
 - e) kredyty, prawo do potrącenia, gwarancje, gwarancje należytego wykonania umowy lub inne zobowiązania finansowe;
 - f) akredytywy, konosamenty, kwity zastawne;
 - g) dokumenty poświadczające udział w środkach finansowych lub zasobach finansowych;
 - h) kryptoaktywa zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114²⁰;
- 4) „zasoby gospodarcze” oznaczają aktywa każdego rodzaju – zarówno materialne, jak niematerialne, ruchome lub nieruchome – które nie są środkami finansowymi, lecz mogą służyć do uzyskiwania środków finansowych, towarów lub usług;
- 5) „zamrożenie środków finansowych” oznacza zapobieganie ruchom środków finansowych, ich przenoszeniu, zmianom, wykorzystaniu, udostępnianiu lub dokonywaniu nimi transakcji w sposób, który powodowałby zmianę ich wielkości, wartości, lokalizacji, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub zmianę, która umożliwiłaby korzystanie z nich, w tym zarządzanie portfelem;

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 40).

- 6) „zamrożenie zasobów gospodarczych” oznacza zapobieganie wykorzystywaniu zasobów gospodarczych do pozyskiwania środków finansowych, towarów lub usług, w tym poprzez ich sprzedaż, wynajem lub obciążenie hipoteką.

Artykuł 3

Naruszenie unijnych środków ograniczających

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby następujące czyny stanowiły przestępstwo, w przypadku gdy popełniono je umyślnie i z naruszeniem zakazu lub obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający lub zakazu lub obowiązku określonego w krajowych przepisach wdrażających unijny środek ograniczający, gdy wymagane jest wdrożenie takiego środka na poziomie krajowym:
 - a) bezpośrednie lub pośrednie udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych wskazanej osobie lub wskazanemu podmiotowi lub organowi, lub na rzecz takiej osoby, takiego podmiotu lub organu, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający;
 - b) niedokonanie zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do wskazanej osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, z naruszeniem obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający;
 - c) umożliwienie wskazanym osobom fizycznym wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez to terytorium, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający;

- d) realizacja transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający;
- e) obrót towarami, ich przywóz, wywóz, sprzedaż, nabywanie, przekazywanie, tranzyt lub transport, a także świadczenie usług pośrednictwa, pomocy technicznej lub innych usług związanych z tymi towarami, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający;
- f) świadczenie usług finansowych lub prowadzenie działalności finansowej, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający;
- g) świadczenie usług innych niż te, o których mowa w lit. f), w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego postępowania stanowi unijny środek ograniczający;
- h) obchodzenie unijnego środka ograniczającego poprzez:
 - (i) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących, bezpośrednio lub pośrednio, własnością, będących w posiadaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym;

- (ii) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym;
 - (iii) niedopełnienie przez wyznaczoną osobę fizyczną lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu lub organu obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający polegający na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego, należących do nich, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą;
 - (iv) niedopełnienie obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający polegający na przekazaniu właściwym organom administracyjnym informacji o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych lub posiadanych informacji o znajdujących się na terytorium państw członkowskich środkach finansowych lub zasobach gospodarczych, należących do wskazanej osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, i które nie zostały zamrożone, w przypadku gdy informacje te zostały uzyskane w ramach wykonywania obowiązków zawodowych;
- i) naruszenie lub niespełnienie warunków określonych w udzielanych przez właściwe organy zezwoleniach na prowadzenie rodzajów działalności, które wobec braku takiego zezwolenia stanowią naruszenie zakazu lub ograniczenia stanowiących unijny środek ograniczający;

2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że następujące czyny nie stanowią przestępstwa:
- a) czyny wymienione w ust. 1 lit. a), b) i h) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one środki finansowe lub zasoby gospodarcze o wartości mniejszej niż 10 000 EUR;
 - b) czyny wymienione w ust. 1 lit. d)–g) oraz i) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one towary, usługi, transakcje lub działalności o wartości poniżej 10 000 EUR;

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby próg co najmniej 10 000 EUR mógł zostać przekroczony poprzez serię czynów wymienionych w ust. 1 lit. a), b) oraz d)–i) niniejszego artykułu, które są powiązane i tego samego rodzaju, w przypadku gdy czyny te zostały popełnione przez tego samego sprawcę.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby czyny wymienione w ust. 1 lit. e) stanowiły przestępstwo również wtedy, gdy zostały popełnione w wyniku rażącego niedbalstwa, przynajmniej w przypadku gdy czyny te odnoszą się do produktów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub do produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załącznikach I i IV do rozporządzenia (UE) 2021/821.
4. Ust. 1 nie może być rozumiany jako nakładający na przedstawicieli zawodów prawniczych obowiązek przekazywania informacji, które otrzymują od swojego klienta lub które otrzymują na temat swojego klienta w trakcie oceny sytuacji prawnej tego klienta lub w ramach obrony lub reprezentowania tego klienta w postępowaniu sądowym lub w odniesieniu do postępowania sądowego, w tym udzielania porad dotyczących wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania.

5. Ust. 1, 2 i 3 nie może być rozumiany jako karania pomocy humanitarnej dla osób w potrzebie lub działań zaspokajających podstawowe potrzeby ludzkie, realizowane zgodnie z zasadami bezstronności, humanitaryzmu, neutralności i niezależności oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym.

Artykuł 4

Podżeganie, pomocnictwo i usiłowanie popełnienia przestępstwa

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby podżeganie do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3, oraz pomocnictwo w ich popełnieniu podlegały karze jako przestępstwo.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby usiłowanie popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), lit. c)–g) oraz lit. h) pkt (i) i (ii), podlegało karze jako przestępstwo.

Artykuł 5

Kary dla osób fizycznych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom.
2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3, podlegały maksymalnej karze pozbawienia wolności.

3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby:
- a) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (iii) oraz (iv) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej rok, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa;
 - b) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. a), lit. b) i lit. h) pkt (i) i (ii) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa;
 - c) przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. c) podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej trzy lata;
 - d) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. d)–g) oraz i) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą towarów, usług, transakcji lub działalności o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa.
 - e) w przypadku gdy przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. e) dotyczy produktów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załącznikach I i IV do rozporządzenia (UE) 2021/821, przestępstwo takie podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat pozbawienia wolności, niezależnie od wartości danych produktów.

4. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby próg co najmniej 100 000 EUR mógł być przekroczony poprzez serię przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. a), b) i d)–i), które są powiązane i które są tego samego rodzaju, w przypadku gdy przestępstwa te zostały popełnione przez tego samego sprawcę.
5. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoby fizyczne, które popełniły przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, mogły podlegać dodatkowym sankcjom lub środkom karnym lub pozakarnym, które mogą obejmować:
 - a) grzywny, które są proporcjonalne do wagi danego czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby fizycznej;
 - b) cofnięcie zezwoleń na prowadzenie działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa, oraz upoważnień do jej prowadzenia;
 - c) pozbawienie prawa do zajmowania w osobie prawnej pozycji kierowniczej tego samego rodzaju, jak rodzaj pozycji wykorzystanej do popełnienia przestępstwa;
 - d) czasowy zakaz ubiegania się o urząd publiczny;
 - e) w przypadku gdy przemawia za tym interes publiczny, po dokonaniu indywidualnej oceny każdego przypadku, publikacja całości lub części orzeczenia sądowego odnoszącego się do popełnionego przestępstwa oraz nałożonych sankcji lub środków, które to orzeczenie może obejmować dane osobowe osób skazanych wyłącznie w należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadkach.

Artykuł 6
Odpowiedzialność osób prawnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne mogły podlegać odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy przestępstwa te zostały popełnione na korzyść tych osób prawnych przez jakąkolwiek osobę zajmującą stanowisko kierownicze w strukturze danej osoby prawnej, działającą indywidualnie lub jako członek organu tej osoby prawnej, na podstawie:
 - a) upoważnienia do reprezentowania osoby prawnej;
 - b) uprawnień do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub
 - c) uprawnień do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne można było pociągnąć do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, umożliwił popełnienie przez osobę pozostającą pod jej zwierzchnictwem przestępstwa, o którym mowa w art. 3 i 4, na korzyść tej osoby prawnej.
3. Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie wyklucza możliwości wszczęcia postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które popełniają przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegają do popełnienia tych przestępstw lub pomagają w ich popełnieniu.

Artykuł 7
Sankcje dla osób prawnych

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 6 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom lub środkom karnym lub pozakarnym, które obejmują grzywny karne lub pozakarne i które mogą obejmować inne sankcje lub środki karne lub pozakarne, takie jak:
 - a) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy;
 - b) pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
 - c) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;
 - d) cofnięcie zezwoleń na prowadzenie działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa, oraz upoważnień do jej prowadzenia;
 - e) umieszczenie pod nadzorem sądowym;
 - f) likwidacja sądowa;
 - g) zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełniania przestępstwa;
 - h) w przypadku gdy przemawia za tym interes publiczny, publikacja całości lub części orzeczenia sądowego dotyczącego popełnionego przestępstwa oraz nałożonych sankcji lub środków, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących prywatności i ochrony danych osobowych.

2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 6 w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1, podlegała grzywnom karnym lub pozakarnym, których wysokość musi być proporcjonalna do wagi czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby maksymalny poziom takich grzywien nie był niższy niż:

- a) w przypadku przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (iii) i (iv):
 - (i) 1 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny; lub
 - (ii) kwota odpowiadająca 8 000 000 EUR;
- b) w przypadku przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. a)–g), lit. h) pkt (i) i (ii) oraz lit. i):
 - (i) 5 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny; lub
 - (ii) kwota odpowiadająca 40 000 000 EUR.

Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy regulujące przypadki, w których nie jest możliwe określenie wysokości grzywny na podstawie całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo ani w roku obrotowym poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny.

Artykuł 8
Okoliczności obciążające

W zakresie, w jakim następujące okoliczności nie stanowią znamion przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby co najmniej jedną z następujących okoliczności można było uznać – zgodnie z prawem krajowym – za okoliczności obciążające:

- a) przestępstwo popełniono w ramach organizacji przestępczej zdefiniowanej w decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW;
- b) przestępstwo wiązało się z wykorzystaniem przez sprawcę fałszywych lub przerobionych dokumentów;
- c) przestępstwo popełnił profesjonalny usługodawca z naruszeniem obowiązków zawodowych spoczywającym na nim jako profesjonalnym usługodawcy;
- d) przestępstwo popełnił urzędnik publiczny w ramach wykonywania swoich obowiązków lub inna osoba sprawująca funkcję publiczną;
- e) przestępstwo spowodowało lub miało spowodować, bezpośrednio lub pośrednio, osiągnięcie znacznych korzyści finansowych lub spowodowało, bezpośrednio lub pośrednio, uniknięcie znacznych wydatków, w zakresie, w jakim takie korzyści lub wydatki można ustalić;
- f) sprawca zniszczył dowody lub zastraszył świadków lub skarżących;
- g) osoba fizyczna lub prawna została uprzednio skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa objęte art. 3 i 4.

Artykuł 9
Okoliczności łagodzące

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, co najmniej jedną spośród następujących okoliczności można było uznać – zgodnie z prawem krajowym – za okoliczność łagodzącą:

- a) sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im identyfikację lub pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pozostałych sprawców;
- b) sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im zebranie dowodów.

Artykuł 10
Zamrożenie i konfiskata

- 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby umożliwić zamrożenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, oraz korzyści pochodzących z tych przestępstw. Państwa członkowskie, które są związane dyrektywą 2014/42/UE, podejmują te niezbędne środki zgodnie z tą dyrektywą.
- 2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby umożliwić zamrożenie i konfiskatę środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych unijnymi środkami ograniczającymi, w odniesieniu do których wskazana osoba fizyczna lub przedstawiciel wskazanego podmiotu lub organu popełnili przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (i) lub (ii), lub brali udział w jego popełnieniu. Państwa członkowskie podejmują te niezbędne środki zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE.

Artykuł 11

Terminy przedawnienia

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne w celu ustanowienia terminu przedawnienia umożliwiającego przeprowadzenie postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń, przeprowadzenie rozpraw i orzekanie w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, który musi być dostatecznie długi licząc od momentu popełnienia takich przestępstw, aby umożliwić skuteczne ich ściganie.
2. Termin przedawnienia, o którym mowa w ust. 1, musi wynosić co najmniej pięć lat od popełnienia przestępstwa podlegającego karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat.
3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić termin przedawnienia wynoszący co najmniej pięć lat od dnia prawomocnego skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, który umożliwia wykonywanie następujących kar nałożonych w następstwie tego skazania:
 - a) kary pozbawienia wolności w wymiarze większym niż rok; lub
 - b) kary pozbawienia wolności w odniesieniu do przestępstwa podlegającego karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i 3 państwa członkowskie mogą ustanowić termin przedawnienia krótszy niż pięć lat, ale nie krótszy niż trzy lata, pod warunkiem że bieg takiego terminu przedawnienia może zostać przerwany lub zawieszony w przypadku określonych zdarzeń.

Artykuł 12
Jurysdykcja

1. Każde państwo członkowskie podejmuje niezbędne środki, aby ustanowić swoją jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy:
 - a) przestępstwo popełniono w całości lub w części na jego terytorium;
 - b) przestępstwo popełniono na pokładzie statku wodnego lub statku powietrznego w nim zarejestrowanego lub poruszającego się pod jego banderą;
 - c) sprawca jest jego obywatelem.
2. Państwo członkowskie informuje Komisję w przypadku gdy podejmie decyzję o rozszerzeniu zakresu swojej jurysdykcji na co najmniej jedno spośród przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, które popełniono poza jego terytorium, w przypadku gdy:
 - a) sprawca ma miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium;
 - b) sprawca jest jego urzędnikiem działającym w ramach wykonywania swoich obowiązków;
 - c) przestępstwo popełniono na korzyść osoby prawnej mającej siedzibę na jego terytorium;
 - d) przestępstwo popełniono na korzyść osoby prawnej w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną w całości lub w części na jego terytorium.

3. W przypadku gdy przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, podlega jurysdykcji więcej niż jednego państwa członkowskiego, państwa te współpracują w celu ustalenia, które państwo członkowskie ma prowadzić postępowanie karne. W stosownych przypadkach daną kwestię kieruje się do Eurojustu, zgodnie z art. 12 ust. 2 decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW²¹.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. c), państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wykonywanie ich jurysdykcji nie podlegało warunkowi, zgodnie z którym oskarżenie można wnieść wyłącznie w następstwie złożenia zawiadomienia przez państwo, na którego terytorium popełniono przestępstwo.

Artykuł 13

Narzędzia dochodzeniowo-śledcze

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby do celów prowadzeniu postępowań przygotowawczych lub wnoszeniu i popieraniu oskarżeń w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, dostępne były skuteczne i proporcjonalne narzędzia dochodzeniowo-śledcze. W stosownych przypadkach narzędzia te obejmują specjalne narzędzia dochodzeniowo-śledcze, takie jak te stosowane w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej lub w innych sprawach dotyczących poważnej przestępczości.

²¹ Decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 42).

Artykuł 14
Zgłaszanie naruszeń unijnych środków ograniczających
oraz ochrona osób zgłaszających takie naruszenia

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby dyrektywa (UE) 2019/1937 miała zastosowanie do zgłaszania naruszeń unijnych środków ograniczających, o których mowa w art. 3 i 4 niniejszej dyrektywy, oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia, na warunkach określonych w tej dyrektywie.

Artykuł 15
Koordinacja i współpraca między właściwymi organami w państwie członkowskim

Państwa członkowskie wyznaczają spośród swoich właściwych organów oraz bez uszczerbku dla niezależności sądów jednostkę lub organ zapewniający koordynację i współpracę między organami ścigania i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie unijnych środków ograniczających w odniesieniu do działalności przestępczej objętej niniejszą dyrektywą.

Jednostka lub organ, o których mowa w akapicie pierwszym, mają następujące zadania:

- a) zapewnianie wspólnych priorytetów oraz zrozumienia relacji między egzekwowaniem prawa karnego i administracyjnego;
- b) wymiana informacji do celów strategicznych, w granicach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii i krajowym;
- c) konsultacje w poszczególnych postępowaniach przygotowawczych, w granicach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii i krajowym.

Artykuł 16

Współpraca między właściwymi organami państw członkowskich, Komisją, Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską

1. W przypadku gdy istnieje podejrzenie, że przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, mają charakter transgraniczny, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich rozważają przekazanie informacji dotyczących tych przestępstw odpowiednim właściwym organom.

Bez uszczerbku dla przepisów o współpracy transgranicznej i wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, państwa członkowskie, Europol, Eurojust, Prokuratura Europejska i Komisja współpracują ze sobą – w ramach swoich odpowiednich kompetencji - w zwalczaniu przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4. W tym celu Europol i Eurojust, w stosownych przypadkach, zapewniają pomoc techniczną i operacyjną potrzebną właściwym organom krajowym do ułatwienia koordynacji prowadzonych przez nie postępowań przygotowawczych.

2. W razie potrzeby Komisja może ustanowić sieć ekspertów i praktyków w celu wymiany najlepszych praktyk oraz, w stosownych przypadkach, udzielania pomocy właściwym organom państw członkowskich w celu ułatwienia prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających. W stosownych przypadkach sieć ta może również zapewniać publicznie dostępne i regularnie aktualizowane mapowanie ryzyka naruszeń lub obchodzenia unijnych środków ograniczających w określonych obszarach geograficznych oraz względem określonych sektorów i działalności.

3. W przypadku gdy współpraca, o której mowa w ust. 1, obejmuje współpracę z właściwymi organami państw trzecich, współpraca ta powinna odbywać się z pełnym poszanowaniem praw podstawowych i prawa międzynarodowego.
4. Właściwe organy państw członkowskich często i regularnie wymieniają się z Komisją i innymi właściwymi organami informacjami o kwestiach praktycznych, w szczególności o schematach obchodzenia przepisów, na przykład o strukturach służących ukrywaniu własności rzeczywistej i kontroli nad aktywami.

Artykuł 17

Dane statystyczne

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie systemu rejestrowania, tworzenia i dostarczania zanonimizowanych danych statystycznych dotyczących etapów zawiadomień o przestępstwie, postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w celu monitorowania skuteczności swoich środków zwalczania naruszeń unijnych środków ograniczających.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków sprawozdawczych określonych w innych aktach prawnych Unii, państwa członkowskie co roku przedkładają Komisji dane statystyczne dotyczące przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, a dane te obejmują co najmniej istniejące dane dotyczące:
 - a) liczby przestępstw zarejestrowanych i osądzonych w państwach członkowskich;

- b) liczby umorzonych spraw sądowych, w tym z powodu upływu terminu przedawnienia dla danych przestępstw;
 - c) liczby osób fizycznych, które:
 - (i) są ścigane;
 - (ii) zostały skazane;
 - d) liczby osób prawnych które:
 - (i) są ścigane;
 - (ii) zostały skazane lub na które nałożono grzywnę;
 - e) rodzajów oraz wymiaru lub poziomu nałożonych sankcji.
3. Państwa członkowskie zapewniają publikację skonsolidowanego przeglądu swoich danych statystycznych co najmniej co trzy lata.

Artykuł 18

Zmiana dyrektywy (UE) 2018/1673

W art. 2 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„w) naruszenie unijnych środków ograniczających.”.

Artykuł 19

Ocena, sprawozdawczość i przegląd

1. Do dnia ... [trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.
2. Do dnia ... [sześć lat od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przeprowadza ocenę skutków i skuteczności niniejszej dyrektywy, uwzględniając dane statystyczne przekazane przez państwa członkowskie oraz odpowiadając na potrzebę aktualizacji wykazu przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających, oraz przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania. W razie potrzeby sprawozdaniu temu towarzyszy wniosek ustawodawczy.

Artykuł 20

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia ... [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 22

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca
